

Πρώτη ανάγκη, η στερέωση μιας οπτικής της πλευράς της παγκόσμιας εργατικής τάξης (που είναι επί του παρόντος ο μεγάλος απών των εξελίξεων), των λαών και των μικρότερων χωρών που η ύπαρξή τους συμπίεζεται αφόρητα

Επεκτεινόμενες ραγδαία, αναπαράγουν για πολλοστή φορά τις κλασικές μεγαλοκρατικές αξιώσεις περί ζωτικού χώρου. Το όλο και πίο κυνικά απογυμνούμενο «επιχείρημα» είναι μια αξίωση ανασύστασης της ρωσικής αυτοκρατορίας. Και η ηγεμονική χρεωκοπία της ρωσικής πολιτικής δεν είναι άσχετη με τα ειδικά χαρακτηριστικά του ρωσικού καπιταλισμού. Αλλά και η Κίνα αντίστοιχα επεκτείνεται ραγδαία σε παγκόσμιο επίπεδο και καταλαμβάνει θέσεις παίζοντας το δικό της παίγνιο με τους όρους της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης. Θέμα που χρειάζεται ιδιαίτερη μελέτη γιατί θα επηρεάσει σε μέγιστο βαθμό την τροπή των παγκόσμιων εξελίξεων.

Τα βάρη του πολέμου τα πληρώνουν οι εργαζόμενοι όλου του κόσμου

Μιλώντας για τον χαρακτήρα του σημερινού παγκόσμιας κλίμακας πολέμου ανάμεσα σε κοσμοκρατορικά μπλόκ, πρέπει να επανέλθουμε στα βασικά, γιατί αυτά σήμερα φαίνεται να τα έχει θολώσει ο τρέχων δυσμενής συσχετισμός κοινωνικών δυνάμεων. Τι σημαίνει αυτός ο πόλεμος για την παγκόσμια εργατική τάξη, για τους λαούς όλου του κόσμου; Πρώτα απ' όλα τη φυσική εμπλοκή εκατομμυρίων εργαζομένων στις πολεμικές επιχειρήσεις. Με όλα τα δεινά και τον αφανισμό της ζωής των μαχόμενων και των αμάχων. Κατά δεύτερον, μεγάλα κύματα καταστροφισμού (με τις εικόνες εκθεμελίωσης κοινωνικών και παραγωγικών υποδομών) που σωρρεύουν ρήμαγμα και φτωχοποίηση για εκατομμύρια ανθρώπων που ζουν από τη δουλειά τους και βλέπουν τους πόρους της ζωής τους (δουλειές, στέγαση, αστικό ιστό, νερό, τροφή) να αφανίζονται. Επιπλέον σημαίνει μαζική ένταξη στην «πολεμική οικονομία». Στροφή του κεφαλαίου στη βιομηχανική παραγωγή εξοπλισμών σαν μέσο για να στρώσει στο μέλλον τα αδιέξοδα της κρίσης του. Η κλασική συνταγή που αναπαράγει αναπόφευκτα τη λογική του πολέμου και έχει οδηγήσει πάντοτε σε μεγάλα κοινωνικά πτωχεύματα. Αλλά ιδιαίτερα στην σημερινή ιστορική φάση επιθετικής προώθησης τεράστιων και βαθύτατα αντικοινωνικών αναδιαρθρώσεων, ενίσχυση της πολιτικής νομιμοποίησης

της «πολεμικής οικονομίας» (με το μάντρωμα που φέρνουν οι μεγάλες στρατοπεδεύσεις) σημαίνει κάμψη των κοινωνικών αντιστάσεων, πίο δυσμενείς όρους ταξικής πάλης, φόρτωμα του τεράστιου κόστους αυτών των αναδιαρθρώσεων στα λαϊκά εργαζόμενα στρώματα. Προβλή ως «αναγκαίων» των «θυσιών» που συνεπάγεται η ξέφρενη άνοδος των τιμών τώρα που διεξάγεται ο πόλεμος της «ελευθερίας απέναντι στους απολυταρχισμούς». Και για σημαντικά τμήματα του παγκόσμιου προλεταριάτου σημαίνει επίσης μαζική μετανάστευση και προσφυγιά με τους πολλαπλά δυσμενείς όρους για τα ίδια και για το προλεταριάτο των χωρών υποδοχής, που φέρνει μαζί της.

Καμία από τις ανερχόμενες δυνάμεις (Κίνα, Ρωσία, η κάποια άλλη) σήμερα δεν παίζει ρόλο αντίστοιχο μ' αυτόν που έπαιξαν στη διάρκεια του 20ού αιώνα. Να προσφέρει σε τελική ανάλυση ένα θετικό πρόταγμα ικανό να στηρίξει και να εμπνεύσει μεγάλα λαϊκά κινήματα. Η διεθνής τους πολιτική, οι βλέψεις τους, τα παίγνια ακραίου καπιταλισμού «των καυσίμων, των τροφίμων και των πρώτων υλών» στα οποία συμπρωταγωνιστούν, οδηγούν σε μαζική εξαθλίωση τον παγκόσμιο πληθυσμό. Από την άλλη, η εσωτερική τους πολιτική κατάσταση και ποιότητα, που άλλωστε με σύνθετο τρόπο βρίσκεται πίσω από την εξωτερική τους συμπεριφορά, είναι γεμάτη από κοινωνικές ανισότητες και αλλοτριώσεις και ιδιαίτερα στην περίπτωση της Κίνας από νέες μορφές ακραίας αλλοτριώσης κάτω από την ισχύ ενός υπερδιογκωμένου πανεποπτικού κράτους Δεβιάθαν. Που πρέπει να μας απασχολήσει σοβαρά η λογική που «εξάγει» σε παγκόσμιο επίπεδο και «τα παραδείγματα προς μίμηση» που μπορεί να προσφέρει στους κατά τα άλλα αντιπάλους της.

Συμπερασματικά: Πρώτη ανάγκη, η στερέωση μιας οπτικής της πλευράς της παγκόσμιας εργατικής τάξης (που είναι επί του παρόντος ο μεγάλος απών των εξελίξεων), των λαών και των μικρότερων χωρών που η ύπαρξή τους συμπίεζεται αφόρητα. Αυτό απαιτεί την κατάκτηση αυτονομίας απέναντι στις στρατοπεδεύσεις που ορίζουν τα μεγάλα κοσμοκρατορικά μπλόκ.

Πρόβες θερμού επεισοδίου στο Αιγαίο

Αποθράσυνση της Άγκυρας με την ανοχή της Δύσης

■ του Σπύρου Παναγιώτου

Λίγο μόλις διάστημα μετά τη συνάντηση Μητσοτάκη-Ερντογάν με αντικείμενο τη συνεργασία των δύο χωρών για την ενδυνάμωση της Ν.Α. πτέρυγας του ΝΑΤΟ και τις θερμές δηλώσεις για «καλό κλίμα» και «πλαίσιο συναντίληψης», το Αιγαίο όλο και περισσότερο θυμίζει περιοχή τις παραμονές θερμού επεισοδίου. Δεκάδες είναι οι παραβιάσεις του ελληνικού εναέριου χώρου από μαχητικά, κατασκοπευτικά και μη επανδρωμένα αεροπλάνα ενώ με προκλητικό τρόπο και σχεδόν σε καθημερινή βάση οι πιλότοι της τουρκικής πολεμικής αεροπορίας πραγματοποιούν υπερπτήσεις πάνω από κατοικημένα, μικρά και μεγάλα, νησιά του Ανατολικού Αιγαίου. Μόλις προχθές Τετάρτη, και ως την ώρα που γράφονται αυτές οι γραμμές, πραγματοποιήθηκαν 26 παραβιάσεις και 30 υπερπτήσεις πάνω από ελληνικά νησιά μεταξύ των οποίων η Κως, η Ρόδος, η Λέρος, η Νίσυρος, η Κάρπαθος και βορειότερα η Σάμος. Η προκλητικότητα της Άγκυρας ξεπέρασε τα συνηθισμένα της επίπεδα αν συνηγορηθεί ότι οι παραβιάσεις συνεχίστηκαν με την ίδια ένταση και μετά το «έντονο» διάβημα διαμαρτυρίας που επιδόθηκε στον Τούρκο πρέσβη από το υπουργείο Εξωτερικών.

Λίγες μέρες νωρίτερα, μεγάλη εντύπωση είχαν προκαλέσει οι αποκαλύψεις του ιστότοπου *Nordik Monitor* (πρόκειται για ανακαθεστωτικό, τουρκικό ιστότοπο με έδρα τη Σουηδία) ότι στα πλαίσια της τουρκικής στρατιωτικής άσκησης «Γαλάζια

Πατρίδα», οι ειδικές δυνάμεις της χώρας πραγματοποίησαν άσκηση με σενάριο την κατάληψη ελληνικού νησιού.

Ταυτόχρονα με την κλιμάκωση της έντασης στο Αιγαίο εκδηλώνεται και μια οξυτάτη διπλωματική παρέμβαση, όπου σε υψηλούς τόνους και υπό συνεχείς απειλές, Τούρκο αξιωματούχοι επαναφέρουν το θέμα της αποστρατιωτικοποίησης των νησιών του Αιγαίου ως προϋπόθεση για την μη έμπρακτη αμφισβήτηση της κυριαρχίας της Ελλάδας σε αυτά. Σε πρόσφατες δηλώσεις του ο υπουργός Άμυνας της Τουρκίας προσδιόρισε 16 μεγάλα νησιά που διαθέτουν στρατό και οπλικά συστήματα για την άμυνά τους και επαναλαμβάνοντας τους ισχυρισμούς της Τουρκίας περί παραβίασης της Συνθήκης της Λοζάνης και την Συμφωνία των Παρισίων σημείωσε υπαινικτικά: «Όταν στρατιωτικοποιούνται αυτά τα νησιά, τότε κανένας δεν έχει δικαίωμα να πει κουβέντα απέναντι στις προσπάθειες της Τουρκίας που έχουν αμυντικό στόχο».

Ελληνική σιωπή – Δυτική στήριξη

Τη στιγμή που η πολιτική ελίτ των Αθηνών, πειθαρχώντας στις απαιτήσεις ΗΠΑ-ΝΑΤΟ, ετοιμάζεται να στείλει δεύτερη δόση οπλικών συστημάτων στην Ουκρανία αποδυναμώνοντας την άμυνα των νησιών μπροστά στην κλιμάκωση της τουρκικής επιθετικότητας, ακολουθεί το δόγμα του υπουργού Άμυνας Ν. Παναγιωτακόπουλου: «Είναι άσχημη στιγμή να λες κακά λόγια για την

Τουρκία στο ΝΑΤΟ». Έτσι, παρά τις ευθείες απειλές, αποφεύγει να καταγγείλει σε ΟΗΕ, Ε.Ε. και ΝΑΤΟ τις πρόβες πολέμου στο Αιγαίο, ενώ μένει ακόμα αναπάντητη η δεύτερη επιστολή του Τούρκου πρέσβη Σινρλίογλου στον ΟΗΕ που μεταξύ άλλων σημείωνε: «Η ελληνική κυριαρχία στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου είναι εξαρτώμενη από την αποστρατιωτικοποίησή τους».

Από την πλευρά της η Άγκυρα αξιοποιεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τη γεωπολιτική της αναβάθμιση προσφέροντας υπηρεσίες τόσο στη Δύση όσο και στη Ρωσία, αποσιμώντας επαίνους και δώρα από όλες τις πλευρές. Δύση και Ανατολή σιωπούν επιδεικτικά στη νέα εισβολή τουρκικών δυνάμεων στο Ιράκ. Ενώ η Τουρκία, κλείνοντας τον εναέριο χώρο της στα ρωσικά αεροπλάνα προς τη Συρία, φανερώνει τις προθέσεις της για νέες, επιθετικές ενέργειες στη Συρία. Ταυτόχρονα, σε Κύπρο και Αιγαίο, έχει ουσιαστικά επιβάλει την ατζέντα της σε όλους τους διεθνείς οργανισμούς και επιχειρεί να δημιουργήσει αντίστοιχα τετελεσμένα και στο πεδίο, εκμεταλλευόμενη και το κλίμα συμβιβασμού της ελληνοκυπριακής ηγεσίας.

Η ουκρανική κρίση εμφανίζεται ως παράθυρο ευκαιρίας για την αποφασιστική προώθηση όλων των επιθετικών βλέψεων της Άγκυρας και η ανοχή της δυτικής συμμαχίας αποθρασύνει τις ενέργειές της δημιουργώντας όρους νέου μετώπου ανάφλεξης σε ολόκληρη την περιοχή.